

Врз основа на член 127 став (1) од Законот за здравствената заштита, („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15 и 192/15 и 17/2016), и член 14 од Статутот на Лекарската комора на Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр.24/95, 30/95, 22/96 и 36/00), Собранието на Лекарската комора на Македонија на седницата одржана на 10.11.2016 год.17.11.2016 год и 23.02.2017 година, донесе

П РА В И Л Н И К

за програмата за дополнителна обука и проверка на стручните знаења и способности на здравствени работници со високо образование, составот на испитната комисија и начинот на спроведувањето на проверката на здравствените работници со високо образование од областа на медицината

I. ОПШТА ОДРЕДБА

Член 1

Со овој Правилник се пропишува програмата за дополнителна обука и проверката на стручните знаења и способности на здравствени работници, составот на испитната комисија и начинот на спроведување на проверката на здравствените работници со високо образование од областа на медицината (во натамошниот текст: доктори на медицина) на кои им е привремено одземена лиценцата за работа, како и на здравствените работници со високо образование од областа на медицината - странски државјани (во натамошниот текст: доктори на медицина - странски државјанин) за добивање на лиценца за работа.

Член 2

Дополнителната обука и проверката на стручните знаења и способности на здравствени работници од областа на се спроведува според Програмата за дополнителна обука и проверка на стручните знаења и способности на здравствени работници од областа на медицината, дадена во Прилог број1 кој е составен дел на овој Правилник.

Член 3

Дополнителната обука согласно Програмата за дополнителна обука и проверка на стручните знаења и способности на здравствени работници од областа на медицината (во натамошниот текст: Програмата), за докторот на медицина на кој привремено му е продолжена лиценцата за работа за шест месеци, изнесува еден месец и се спроведува под надзор на ментор.

Дополнителната обука согласно Програмата, за докторот на медицина на кој привремено му е одземена лиценцата за работа во траење на една година, изнесува три месеци и се спроведува под надзор на ментор.

Дополнителната обука согласно Програмата, за докторот на медицина кој не се стекнал со лиценца за работа по истекот на роковите утврдени со

член 134 од Законот за здравствената заштита, изнесува шест месеци и се спроведува под надзор на ментор.

II. СОСТАВ НА ИСПИТНА КОМИСИЈА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОВЕРКА НА СТРУЧНИТЕ ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ РАБОТНИЦИ СО ВИСОКО ОБРАЗОВАНИЕ ОД ОБЛАСТА НА МЕДИЦИНАТА

Член 4

Проверката на стручните знаења и способности на докторите на медицина (во натамошниот текст: проверката) се спроведува врз основа на поднесено писмено барање, по што Лекарската комора на Македонија (во натамошниот текст: Комора) формира испитна комисија која се состои од три членови и тоа претседател и двајца членови, кои се доктори на медицина со специјализација, односно супспецијализација и работно искуство од областа за која се однесува лиценцата за работа (во натамошниот текст: испитната комисија).

Член 5

За член на испитната комисија се определува доктор на медицина, кој ги исполнува следните критериуми:

- има важечка лиценца за работа, и
- има најмалку пет години работно искуство во дејноста за која што поседува лиценца за работа.

Член 6

Со одлуката за формирање на испитната комисија се определува записничар, кој води записник за испитот и ги врши административно - техничките работи во врска со организирањето и полагањето на испитот и другите прашања од значење за работата на испитната комисија.

III. НАЧИН НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОВЕРКАТА НА СТРУЧНИТЕ ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА НА КОИ ВРЕМЕНО ИМ Е ОДЗЕМЕНА ЛИЦЕНЦАТА ЗА РАБОТА

Член 7

Докторот на медицина на кој му е привремено одземена лиценцата за работа може повторно да се стекне со лиценца за работа ако успешно ја заврши програмата за дополнителна обука и проверката на стручните знаења и способности пред испитната комисија.

Член 8

Докторот на медицина поднесува писмено барање за полагање до Лекарската комора на Македонија кон која приложува:

- одлука за времено одземање на лиценцата за работа (оригинален примерок или копија заверена од нотар) и
- доказ за извршена уплата за проверката на стручните знаења и способности.

Член 9

Комората го одобрува полагањето на испитот за проверка на стручните знаења и способности ако утврди дека кандидатот ја приложи документацијата од член 8 од овој правилник, како и доказ дека успешно ја поминал програмата за дополнителна обука.

Известувањето за одобрување на полагање испит и за времето и местото на полагањето се доставува до кандидатот најмалку 15 дена пред денот определен за полагање на испитот. На ист начин се доставува и известувањето со кое на кандидатот не му се одобрува полагање на испитот во кое задолжително се наведуваат и причините за одбивањето.

До испитната комисија се доставува листа на идентификациони броеви на кандидатите кои го полагаат испитот.

Член 10

Кандидатот го полага испитот во време и на место кое го определува испитната комисија.

На барање на кандидатот испитот може да се одложи поради оправдани причини (болест и породилно отсуство и).

Член 11

Испитот се состои од писмен и практичен дел.

Писмениот дел од испитот се спроведува преку решавање на електронски тест, со избор на точен/неточен одговор од предложените можни одговори.

Писмениот дел на испитот се состои од 50 прашања. Прашањата се направени врз принципот на повеќекратен избор (5) еден точен одговор, што значи дека треба да се заокружи само еден точен одговор.

Времетраењето на испитот е 50 минути. Тестот се смета за положен доколку се точно одговорени 60% од прашања.

Практичниот дел од испит се состои од :

- проверка на знаењата и практични вештините во Медицински симулациски центар, и
- проверка на знаењата и практични вештини на вистински пациент во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции.

Член 12

Писмениот дел на испитот се полага во просторија, посебно опремена за полагање на испит со материјално - техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

Практичниот дел на испитот се полага во Медицинскиот симулациски центар и во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции.

За текот на испитот за проверка на знаењата се води записник.

Член 13

Испитот се смета за положен ако кандидатот ги положил двата дела.

По завршувањето на испитот претседателот на испитната комисија во присуство на кандидатот известува за резултатот од проверката на стручните знаења и способности.

Член 14

Кандидатот кој успешно не ја завршил проверката на стручните знаења и способности може повторно да го полага испитот во рок не подолг од шест месеци, но не порано од два месеца од денот на полагањето на практичниот дел од испитот.

Член 15

На кандидатот кој го положил испитот му се издава уверение за положен испит за дополнителна проверка на стручните знаења и способности на образец бр 1, кој е составен дел на овој правилник и од горе надолу го содржи следниот текст: “Република Македонија”; под него: “Лекарска комора на Македонија”; а под него место за: број, дата и место; под него стои текстот “Лекарската комора на Македонија врз основа на член ... од Правилникот за програмата за дополнителна обука и проверка на стручните знаења и способности на здравствени работници со високо образование, составот на испитната комисија и начинот на спроведувањето на проверката на здравствените работници со високо образование од областа на медицината (“Службен весник на Република Македонија” бр.....) го издава следното:” под него во средина стои текст: “Уверение”; под него место за впишување на презиме, татково име и име на здравствениот работник со високо образование од областа на медицината; па следи роден-а, ден, месец, година и место на раѓање, “општина“ со простор за впишување на податоци; па следи “Република” па следи на ден, месец и година со простор на впишување на податоците и текстот;” полагаше испит за проверка на стручните знаења и способности пред испитна комисија на Лекарската комора на Македонија”. Под него во нов ред стои “Според оценката на испитната комисија” со празен простор за име, татково име и презиме на здравствениот работник со високо образование од областа на медицината и текстот: “го положил испит за проверка на стручните знаења и способности”. Долу стои текстот “Претседател на испитна комисија” и под тоа празен простор за потпис на претседателот на Комисијата.

Уверението се издава во три примероци од кои еден примерок се врачува на кандидатот кој го положил испитот.

Член 16

Во Лекарската комора на Македонија се води евиденција за полагањето и резултатите од испитите за проверка на стручните знаења и способности и за издадените уверенија.

V. НАЧИН НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОВЕРКАТА НА СТРУЧНИТЕ ЗНАЕЊА И СПОСОБНОСТИ НА ЗДРАВСТВЕН РАБОТНИК СО ВИСОКО ОБРАЗОВАНИЕ - СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ ЗА ДОБИВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА РАБОТА

Член 17

Здравствен работник со високо образование - странски државјанин поднесува писмено барање за полагање до Комората и приложува доказ за одобрен престој во Република Македонија, издаден од надлежен државен орган, одобрение за работа издадено од надлежен државен орган,

нострифицирана диплома за завршено високо образование од областа на медицината, доказ за призната пробна работа, доказ за положен стручен испит, доказ за завршена дополнителна обука и проверка на стручни знаења и способности согласно овој Правилник и доказ - потврда за познавање на македонскиот јазик издадена од овластена образовна установа за успешно положен тест за знаење на јазикот.

Член 18

Комората го одобрува полагањето на испитот за проверка на стручните знаења и способности ако утврди дека кандидатот ја доставил документацијата од член 17 од овој Правилник.

Известувањето за одобрување на полагање испит и за времето и местото на полагањето се доставува до кандидатот најмалку 15 дена пред денот определен за полагање на испитот. На ист начин се доставува и известувањето со кое на кандидатот не му се одобрува полагање на испитот во кое задолжително се наведуваат и причините за одбивањето.

До испитната комисија се доставува листа на идентификациони броеви на кандидатите кои го полагаат испитот.

Кандидатот го полага испитот во време и на место кое го определува испитната комисија.

На барање на кандидатот испитот може да се одложи поради оправдани причини(болест, породилно отсуство).

Член 19

Испитот се состои писмен и практичен дел.

Писмениот дел од испитот се спроведува преку писмен метод на прашања со избор на точен/неточен одговор од предложените можни одговори.

Писмениот дел на испитот се состои од 50 прашања. Прашањата се направени врз принципот на повеќекратен избор (5)-еден точен одговор, што значи дека треба да се заокружи само еден точен одговор.

Времетраењето на испитот е 50 минути. Тестот се смета за положен доколку се точно одговорени 60% од прашања.

Практичниот дел од испит се состои од :

- проверка на знаењата и вештините во Медицинскиот симулациски центар,
- проверка на знаењата и вештините на вистински пациент.

Член 20

Писмениот дел на испитот се полага во просторија, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

Практичниот дел на испитот се полага во Медицинскиот симулациски центар и во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции.

За текот на испитот за проверка на знаењата се води записник.

Член 21

Испитот се смета за положен ако кандидатот ги положил двата дела.

По завршувањето на испитот претседателот на испитната комисија во присуство на кандидатот известува за резултатот од проверката на стручните знаења и способности.

Член 22

Кандидатот кој не ја поминал проверката на стручните знаења и способности може повторно да го полага испитот во рок не подолг од шест месеци, но не порано од два месеца.

Член 23

На кандидатот кој го положил испитот за проверка на стручните знаења и способности му се издава уверение на образец од член од овој правилник.

Член 24

Лекарската комора на Македонија води евиденција за полагањето и резултатите од испитите за проверка на стручните знаења и способности и за издадените уверенија.

VI. ЗАВРШНА И ПРЕОДНА ОДРЕДБА

Член 25

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за програмата за дополнителна обука и проверка на стручните знаења и способности на докторите на медицина за стекнување со лиценца за работа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 72 /05).

Член 26

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се објави по добивањето на согласност од министерот за здравство.

Бр.02-3969/20
01.03.2017
С к о п ј е

Претседател на
Лекарска комора на Р. Македонија
Проф.д-р Кочо Чакалароски

Прилог 1

ПРОГРАМА ЗА ДОПОЛНИТЕЛНА ОБУКА

Во текот на дополнителната обука докторите на медицина за стекнување со лиценца за работа ја поминуваат следната обука:

1) Акушерство и гинекологија - знаења, клинички вештини за репродуктивна ендокринологија, медицинската терминологија, медицинската статистика и медицинската информатика, дијагностичките процедури, хуманата репродукција, итните и критични состојби, оперативната гинекологија, гинеколошката онкологија, перинатологија, гинеколошката хирургија;

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар..

2) Анестезиологија со реаниматологија - знаења, клинички вештини за општа анестезија, специјална анестезиологија, третман на болка, интензивна медицина со ургентни состојби, интензивно лекување во гранични гранки и докази за обавени вештини - дневници - дневник за евиденција по анестезиологија-минимален број постапки кои треба да ги изврши специјализантот; дневник за евиденција по интензивна медицина- минимален број на пациенти кои треба да бидат третирани; дневник за евиденција за третманот на болката-минимален број на третирани пациенти; дневник за евиденција по ургентна медицина, минимален број на третирани пациенти;

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар..

3) Дерматовенерологија - знаења, клинички вештини за: инфективни болести на кожата: вируси, бактериски, габични; кожни паразитози; алергиски болести на кожата; медикаментозни егзантеми; автоимуни кожни болести; булзни дерматози; генерализиран пруритус; фотодерматози; еритематосквामозни дерматози; болести на лојните жлезди; тумори/малигноми на кожата, паранеоплатични дерматози; генодерматози (наследни болести на кожата); болести на вени/артерии и последични состојби; болести на косата и ноктите; нарушување во пигментацијата; превенцијата, раната детекција и советување при малигноми на кожа; законските прописи што ги регулираат полово преносливите болести; интерпретирање на основните истражувачки методи кои се употребуваат во дерматологија и причините за нивното назначување; земање на материјал за миколошко, бактериолошко, паразитолошко и хистолошко испитување; земање на дерматолошка анамнеза; преглед на дерматолошки болен; (о)пишување на дерматолошки статус; земање брисови; препишување на дерматолошки препарати и апликација на локалните препарати/дерматици.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

4) Детска хирургија - знаења, клинички вештини за основите на општата хирургија, трауматологијата, абдоминалната хирургија, урологијата и

едноскопијата, пластичната хирургија, педијатријата, торакалната хирургија, анестезиологијата и реанимацијата, анатомијата со ембриологија и трансфузија.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

5) Епидемиологија - знаења и клинички вештини за дескриптивна епидемиологија; ретроспективни и проспективни испитувања; експеримент; морбидитет (специфичен морбидитет, инциденца, преваленце); морталитет и леталитет; епидемски процес; еколошки тријас; извор на зараза; патишта и механизми на пренесување на заразни болести и видови епидемии; пријавување на заразни болести; здравствен надзор и карантин; вакцинации; болести кои успешно се превенираат со вакцинации и календар на вакцинации; серопротекција; хемиопротекција; дезинфекција, дезинсекција, дератизација; интрахоспитални инфекции; епидемиолошки карактеристики на цревните заразни болести (дизентерија, колера, цревен тифус, вирусен А хепатитис, алиментарни тоksiинфекции, полиомиелитис); епидемиолошки карактеристики на респираторните заразни болести (морбили, рубеола, варицела, паротитис, пертусис, инфлуенца, менингококов менингит, дифтерија); епидемиолошки карактеристики на трансмисивните заразни болести (маларија, денга, пегавец); епидемиолошки карактеристики на вирусните хеморагични трески; епидемиолошки карактеристики на зоонозите (бруцелоза, антракс, тетанус, беснило); епидемиолошки карактеристики на сексуално преносливите болести (ХИВ инфекција, вирусните Б и Ц хепатитис); епидемиолошки карактеристики на хроничните незаразни болести (ХНБ); ризик фактори кај ХНБ; превенција на ХНБ (примарна, секундарна, терцијална); епидемиолошки карактеристики на кардиоваскуларните болести; епидемиолошки карактеристики на малигните болести; епидемиолошки карактеристики на дијабетот.

6) Инфектологија - знаења и клинички вештини за вирусни хепатити (главни синдроми; главни инфективни болести – хепатитис) менингитис, менингоенцефалити (главни синдроми; главни инфективни болести-менингити) цревни инфекции, респираторни инфекции (долно респираторни инфекции, горно респираторни инфекции, грип, пертусис), антиинфективни третмани, антибиотици, антивирусни лекови.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

7) Интерна медицина - знаења и клинички вештини за општа интерна медицина, кардиоваскуларен систем, респираторен систем, гастроинтестинален систем, нефроуринатален систем, хематолошки систем, локомоторен систем, ендокринен систем, токсикологија и ургентна медицина, клиничка биохемија, туберкулоза, заразни болести, неуропсихијатрија, радиологија и заштита од јонизирачко зрачење, трансфузиологија, нуклеарна медицина.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар

8) Клиничка фармакологија - знаења и клинички вештини за базична фармакокинетика; фармакодинамија (дејство на лековите врз органски системи); механизам на делување на лековите; поим за кумулација и толеранција; взаемно дејство помеѓу лековите (синергизам и антагонизам,

општи принципи за интеракции на лековите); несакани дејства на лековите (токсични, алергиски, генетски обусловени); зависност кон лековите; фармакологија и централен нервен систем; фармакологија на автономен нервен систем; фармакологија на респираторен систем; фармакологија на кардиоваскуларен систем; фармакологија на крвта; фармакологија на дигестивен систем; фармакологија на бубрезите; фармакологија на хормоните; фармакологија на хемиотераписки средства.

9) Медицинска биохемија - знаења и клинички вештини за метаболизам на протеини; ензими, биокатализа и дијагностичко значење на ензимите; метаболизам на јагленохидрати, циклус на лимунска киселина, биолошки оксидации, електронски транспорт и оксидативна фосфори; лација; нарушување на метаболизмот на глукозата од аспект на метаболичното заболување дијабетес меллитус со негова патогенеза епидемиологија, дијагностицирање, компликации, микроваскуларни и макроваскуларни; метаболизам на липиди и липопротеини; метаболизам на вода и електролити, функционална биохемија на црниот дроб; функционална биохемија на бубрегот; цитологија на хематопоетскиот систем, хемостаза, имун одговор (клетки и хуморален), изведување на фотоколориметриски методи: (пример: квантитативно одредување на глукоза, вкупен холестерол, ХДЛ холестерол, триацилглицероли); одредување на електролити; одредување на електролити; одредување на ензими; електрофоретска сепарација на протеини и липопротеини; одредување на уринарни протеини, стандардни хематолошки анализи: КС, СЕ, ХТ, тестови на хемостаза.

10) Медицина на трудот - знаења и вештини за екологија на трудот основни принципи на медицинска екологија, екологија на труд; здравствено-еколошки ризици, проценка на ризик; еко-систем, аерозагадување, загадување на водите; здравствено-еколошки стандарди; оценување на работни и животни хигиенски услови (санитарен јазол, снабдување на со вода за пиење, диспозиција на индустриски отпадни материи, диспозиција на отпадни материи од здравствени установи, исхрана-посебни категории на работници, транспорт, рекреација); екотехнолошки карактеристики на работниот процес, услови на работа, професионални ризици и штетни фактори од работна средина; еколошки мониторинг; одредување на запрашеност во работната средина; микроклима во работна средина; одредување хемиски нокси во работната атмосфера; одредување – мерење на физичките фактори во работната средина (бучава, вибрации, електромагнетни бранови); примена на методи за проценка на посебни услови за работа; примена на методи за проценка на примена на мерки за заштита при работа; медицина на труд и легислатива (професионални болести: дефиниција, значење, медицински и легислативен аспект; болести во врска со работа; повреди на работа-професионален трауматизам; превентивни медицински прегледи (видови, елементи, карактеристики, легислатива); заштита на здравјето на одделни специфични сегменти на работничка популација, жената; млади работници; инвалиди; работници со напредната возраст, физиологија на труд, физиологија на процесот на трудот; применета физиологија на човекот; мускулната работа; примена на основните методи за проценка на функционалната состојба: кардиоваскуларниот систем, респираторниот систем, сетилото за вид, сетилото за слух и рамнотежа; психологија на трудот, ергономија, професионална патологија, општо клиничко знаење и вештини, медицина на труд и вонредни услови, проценка на работна способност, заштита при работа, епидемиологија во медицина на труд.

11) Микробиологија - знаење и клинички вештини за бактериологија клинички примероци; микроскопско испитување на микроорганизмите; културелно испитување на микроорганизмите; биохемиско испитување на микроорганизмите; серолошки методи; биолошки обиди; молекуларни методи во микробиологијата; испитување на осетливоста на микроорганизмите кон антимикробните средства; комуникација на микробиологот со клинички лекар; вирусологија (директни и индиректни методи за докажување на вируси) имунологија/серологија; аразитологија; микологија (постапки на миколошки испитувања, терапија на инфекции предизвикани од габи).

12) Неврологија - знаења и клинички вештини за дијагностички методи во неврологијата; кранијални нерви и - VI; кранијални нерви VII-XII; мотилитет, моторни синдроми, мускулен тонус и рефлекси; сензибилитет исензитивни синдроми; говор, апраксија и агнозија; главоболка, тумори наголемиот и 'рбетниот мозок; цереброваскуларни болести; енцефалити; невроимунологија; мултипласклероза и други демиелинизаторни болести; оболување на малиот мозок; оболување на периферниот нервен систем; оболување на 'рбетниот столб; трауми и посттрауматски состојби на ЦНС; невромускулни болести; екстрапирамидни заболувања; деменции; епилепсии.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

13) Неурохирургија - знаења и клинички вештини од општа хирургија, абдоминална хирургија, пластична хирургија, детска хирургија, трауматологија, ортопедиологија, максофасцијална хирургија, неврологија, кардиохирургија и трансфузиологија.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар

14) Нуклеарна медицина - знаења и клинички вештини за основи на кардиологијата, гастроентерологијата, нефрологијата, хематологијата, радиологијата и радиотерапијата.

15) Општа хирургија - знаења и клинички вештини за основи на трауматологија, урологија, неврологија, пластична хирургија, детска хирургија, торакална хирургија, дигестивна хирургија, анестезија и реанимација, ортопедија, ренгенологија и трансфузиологија.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

16) Ортопедија - знаења и клинички вештини за основи на дијагностика, ортопедски интервенции, клеточна и молекуларна биологија, вродени мани, општи афекции на мускуло-скелетен систем, јувенилни остеохондрози, воспалителни болести на коските и зглобовите, дегенеративни болести на зглобовите, артропатии, нормално коскено зараснување, судеков синдром, парализа и оштетување на периферните нерви, миопатии, тумори на коските и зглобовите, ортопедски помагала, медицински вештачења, специјален дел, врат, карлица и 'рбет, граден кош, колк и натколеница, колена и потколеница, стапало, рамо и надлактица, лакт и подлактица, рачен зглоб и шака, вештини (способности).

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар

17) ОРЛ - знаења и вештини за основите на аудиологијата, фонологијата, општата хирургија, неврохирургијата, трауматологијата, максофацијалната хирургија и пластичната хирургија.

-Дел од дополнителната обука се поминува во Медицинскиот симулациски центар,

18)Офтомологија - знаења и клинички вештини за биомикроскопија како дијагностичка метода; анатомија, физиологија и патолошки промени на корнеа; диференцијална дијагноза на stomачни херпес симплекс кератитиси; тестови за испитување на солзна секреција и солзен филм; функционални испитувања за дијагноза на увеитиси; интермедијален увеитис; Morbus Behcet Adamantijades; Sy. Posner Schtossman; гониоскопија, ангуларни анатомски структури; системски и локални фактори кои предизвикуваат хроничен симплекс и акутен ангуларен глауком; примарен ангуларен глауком-дијагноза и терапија; интерметентен глауком; функционални испитувања на ретина; акутен и некротичен ретинитис; ретинотерапија на прематуритет; леукокорија-диференцијала дијагноза; вертикален страбизам; нистагмус и функционална амблиопија.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

19) Патолошка анатомија - знаења и клинички вештини за обдукциска дејност и самостојно изведена обдукција; макроскопска анализа со патохистолошка анализа на препаратите и целосен обдукциски протокол со епикриза. Макроскопска дисекција, микроскопски опис, патохистолошка анализа и дијагноза на оперативен, биоптичен и цитолошки материјал од областа на на: централен нервен систем со цереброспинална течност, бели дробови со плеврална течност, кардиоваскуларен систем, органи во перитонеалната празнина (гастроинтестинален тракт, црн дроб и жолчен тракт, слезенка, панкреас) и перитонеална течност; ретроперитонеум и негова содржина; урогенитален систем; дојка, ендокрин систем: мускулно-скелетен систем, периферни нерви и меки ткива, кожа и лимфни јазли. Знаења и вештини во интерпретацијата на специјалните дијагностички методи кои се користат во патологијата: хистохемиски, имунохистохемиски, имунофлуоресцентни, електрон микроскопски, молекуларни и генетски испитувања; цитодијагностика. Вешто лице и патолошко-анатомско вештачење. Патолошка класификација на малигни заболувања.

20) Педијатрија - знаења и клинички вештини за интензивна нега и терапија, препознавање, постапки и одредување на степен, ABS при разни патолошки состојби, гастрична аспирација, индикациите за назогастрична сонда; поставување на назогастрична сонда и уринарен катетер, одредување на локализација при гастроинтестинално крвање и постапки за решавање, хипогликемија кај неонатус, хидро-минералната рамнотежа, неонатални конвулзии, тромбоцитопенија, хипербилирубинемии, грижа новородено од мајка дијабетичар, грижа новородено од мајка со хепатит, реанимира, детска онкологија, детска хематологија, детска ревматологија, детска кардиологија, педијатриска имунологија, алергологија, имунизација детска неврологија и неонатологија,

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

21) Психијатрија - знаења и клинички вештини за растројства на одделни психички функции (перцепции, емоции, волја и психомотилитет, памтење, интелигенција, мислење, свест); личност, темперамент и карактер; феноменологија на акутен и хроничен органски мозочен синдром; деменции; шизофренија и шизотипални растројства и зависност од психотропни супстанции.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

22) Радиодијагностика - знаења и клинички вештини за општа радиодијагностика, радиолошка физика и биологија, радиолошка заштита, торакални органи, педијатриска радиологија, абдоминални органи, интернистички тракт, хепатробилијатрен тракт, уринарен тракт, гинеколошко- акушерска дијагностика, радиодијагностика на дојка, централен нервен систем, остео-артикуларен систем, ултразвучна радиодијагностика, изотопи во дијагностицирањето, анатомија, патолошка анатомија и радиотерапија.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

23) Радиотерапија - знаења и клинички вештини за општа радиотерапија- дефиниција и видови на јонизирачко зрачење; структура на атомот, радиоактивен распад; корпускуларно и електромагнетно зрачење; вештачки радиоактивни изотопи; рендгенска цевка; интензитет и квалитет на рендгенските зраци; интеракција на зрачење со материја, апсорпција и растурање; слабеење на интензитетот на рендгенските зраци; хомогенизирани на зрачниот спектар-филтри; инструменти за мерење на зрачењето- дозиметри; мерни единици; видови на RTG апарати; површинска радиотерапија; контактна радиотерапија; длабинска радиотерапија и нејзина зависност; дози во радиотерапијата (емисиона, ефективна, длабинска, токсична, доза на толеранција, тераписка ширина, физикална, биолошка); тераписка примена на зрачењето (физикални и биолошки правила); биолошко дејство на јонизирачките зраци (директно и индиректно, соматско, генетско) радиофизика (апсорпција на зрачен сноп; видови на дози; единици за мерење на јонизирачките зрачења во новиот SI систем; зрачен интензитет и интегрална доза; зрачен волумен; воден фантом; изодозни линии; изодозни карти; зрачни полиња (спротивни паралелни, соседни, box техника, ротационо и пендулантно зрачење); фракционирање во радиотерапијата (дневна доза, број на фракции, тотална туморска доза) практична настава (дозиметрија; планирање на зрачењето со 2 Д и 3 Д компјутерски систем за планирање, врз база на податоци од рендгенската дијагностика (Rtg, CT, NMR и друго); дефинирање на зрачниот волумен; GTV (глобален туморски волумен); CTV (клинички туморски волумен); PTV (планиран туморски волумен); дефинирање на изоцентарот на туморот; дефинирање на локацијата, димензијата и бројот на зрачните полиња; дефинирање на тежинскиот однос на дозата од секое поле; примена на клинестифилтри и болуси; изработка на индивидуални тубуси и заштита; заштита на одредени критични органи; испитување на повеќе можни начини за добивање на што попомогена доза на туморот, избегнување на жешки точки, обезбедување на стрмно опаѓање на дозата на околните здрави ткива; прескрипција на дозата (дневни фракции, број на фракции и тотална туморска доза) радиобиологија (биофизички промени во живата материја; оштетување на DNK и создавање на слободни радикали; крива на преживување на озрачените клетки; соматски и генетски оштетувања; осетливост на здравите ткива на јонизирачки зрачења; осетливост на туморите

на јонизирачки зрачења; закон на Bergoni et Tribondeau (основа на радиотерапијата); однос меѓу радиосензибилност на туморите и нивната курабилност; толеранција на здравите ткива; биолошки основи на фракционираното зрачење; репарација на сублеталните оштетувања (а и б лезии); редистрибуција; репопулација; реоксигенација; математички модели на фракционирање; елис-ова формула; TDF симплофикација; LQ или а/б модел; режими на фракционирано зрачење; радиосензибилизатори и радиопротектори; хипертермија, современа суперволтажна радиотерапија (машина за TST; конструкција; изоцентрична техника; ласерско дефинирање на зрачните полиња; индикации; акцелератор; конструкција; изоцентрична техника; ласери; индикации; асиметричен колиimator; динамички клинест филтри; мултиселектив колиimator; EPUD (компјутеризиран систем за верификација на зрачните полиња на монитор-портал визион); BEAM s EYE VIEW (поглед на зрачниот волумен како да еокото на фокусот на зрачниот сноп); стереотактична радиотерапија; y-knife, Xray-knife; IMRT (терапија со модулиран зрачен интензитет); Total body (зрачење на целото тело); алгоритам на целата постапка, од планирање доимплементација на зрачењето; комбинација на суперволтажната радиотерапијасо другите видови на радиотерапија и со другите модалитети на третман(хирургија, хемотерапија, хормонска терапија и имунотерапија) специјална онкологија (тумори на глава и врат; тумори на CNS; тумори на скелетот; тумори на дојка; тумори на белите дробови и медијстинумот; тумори на дигестивен систем; гинеколошки тумори; тумори на урогениталниот тракт на мажот; лимфоми; мекоткивни тумори; тумори на кожата).

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

24)Социјална медицина со организација на здравствената дејност-знаења и вештини за здравствената политика-стратегија во светот и во Република Македонија, здравствена статистика, здравствена едукација во промоција на здравјето и превенција на болните.

25)Судска медицина -знаења и клинички вештини за форензична токсикологија и патолошка анатомија-оштетување на здравјето; танатологија; механички повреди; посебни механички повреди; нетритивни повреди;асфиктивни повреди; физички повреди; собраќаен траматизам; форензична сексологија; форензична гинекологија; новороденост и новороденче; вешто лице и судско-медицинско вештачење; вештачење на татковство; медицинска класификација и правна квалификација на телесна повреда; идентификација; судско-медицински коментар на Кривичниот закон; злофат; убиство; самоубиство и увод во токсикологијата.

--Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

26)Спортска медицина - знаења и клинички вештини за проучување на историјата на спортска медицина, систем на организација на здравствената заштита на лица кои се занимаваат со спорт, физичка активност и рекреација; утврдување и проценки на состојбите на здравјето, физичкиот развој и нивото на спремност; рана спортска специјализација-селекција во спорт, проблем на физиолошка и хронолошка категоризација, спортско-медицински аспект на поодделни видови спортови, принцип на ослободување на ученици од настава,критериуми на спортска рекреација кај инвалиди, анализа на

способностите на спортско поле, жени и спорт, методи и постапки во дијагностика и терапија на најважните заболувања на кардиоваскуларниот систем, болести на периферна циркулација, независна дијагностика на ехокардиографија, стреселектрокардиографија кај срцеви заболувања, оценка на спортска способност после преживени заболувања, проучување на основни карактеристики на трауматски изотопи во спитокласификација на спортските повреди, фактори кои претставуваат спортски повреди и превенција, спортски повреди на меките ткива во спортот, повреди на граден кош, стомакот и уrogenиталните органи, повреди на рамо надлактица, карлица, зглобови, стопало, основи на лична хигиена, комунална хигиена, ментална хигиена, хигиена на исхрана на спортистите, примена на методите на физикална медицина во лекувањето на спортските повреди, лекување на лошото држење на телото, продолжена рехабилитација, невролошки функции кои имаат влијание на физичките активности.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

27) Трансфузиологија - знаења, клинички вештини за крводарителство; специјални видови на крводарување; генетски и имунолошки основи на трансфузиологијата; комплимент во трансфузиолошката пракса; АВО крвнотипен систем; Rh систем и хемолитична болест на новороденото; останати еритроцитни крвотипни системи; крвотипни системи на леукоцити, тромбоцити и плазма протеини; ХЛА систем; клиничка примена на крв и крвни производи; трансфузија на еритроцити; трансфузија на тромбоцити; трансфузија на гранулоцити, матични клетки; трансфузија на деривати од плазма; третман на клинички состојби при дефекти на коагулациски фактори; болести преносливи со трансфузија; несакани дејства од трансфузија на крв и производи; масивни трансфузии; медиоколегални аспекти на крводарувањето; маркетинг во крводарувањето; крводарување; мобилна екипа за земање крв натерен; определување на крвотипните системи АВО и Rh; антиглобулински тест (Coombs-ов тест); конзервирање, контрола и транспорт на крвта; определување на компатибилна крв за трансфузија; деривати од плазма; клеточни елементи; аферези (плазмафереза и цитофереза); хемостаза; апликација на крв и крвни деривати.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

28) Урологија - знаења и клинички вештини за основи на абдоминална хирургија, детска хирургија, општа хирургија, пластична хирургија, васкуларна хирургија, нефрологија, гинекологија, трансфузиологија.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

29) Физикална медицина и рехабилитација - знаења и клинички вештини за галванска струја; електрофереза на лекови; рехабилитација на парализирани; криволинии; ултразвук - ултразвучна фереза; мускул како ефектор во кинезитерапијата; мануелен мускул тест; основни средства во кинезитерапијата; интерферентни струи; дијадинамски струи, термотерапија; парафинотерапија; криотерапија; мануелна масажа; екстензиона терапија; инфрацрвени зраци; ултравиолетови зраци; ортопедски помагала; работна терапија и хидро-терапија.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар.

30)Хигиена - знаења, базични и клинички вештини за здравствено-еколошки и еко-епидемиолошки концепт на здравјето (релација доза -промени); здравствено - еколошки индикатори и стандарди во физичките медиуми; здравствено - еколошки индикатори во објектите од јавен карактер; основно здравствено - еколошки ризици од отпадот; национални и меѓународни стандарди, здравствено-еколошки индикатори за водата и водоснабдувањето; национални и меѓународни стандарди на здравствена исправност на храната, кодекс алиментариус; основи на диетологијата и диетотерапијата; основни стандарди на интерсекторска работа и менаџмент; проценка на екотоксиколошки ризик, основен методолошки пристап; здравствено-еколошки ризик при експозиција на физички агенски (внатрешен и надворешен воздух, радијација, бучава); здравствено-еколошки ризици од водата и водоснабдувањето, утврдување на основни здравствени ризици во станбени и други видови објекти од јавен карактер (училишта, болници, угостителски објекти); здравствено-еколошки ризици од храна; утврдување на основни здравствено-еколошки ризици од различни видови отпад; утврдување на нутритивен статус на различни популациони групи и професии, основно јавно здравствен пристап; интерсекторска комуникација при аплицирање на здравствено-еколошки принцип; апликација на основен методолошки пристап, примери и вежби на здравствено-еколошки ризици, проценка на оптовареноста со болести од здравствено-еколошки причинители; основен методолошки пристап, примери и вежби во различни медиуми и нокси; основен методолошки пристап, примери и вежби во различни објекти, а посебно во училишна средина, проценка на основен морбидитет, превентивни програми, интердисциплинарен пристап; основен методолошки пристап за управување со отпадот од собирање до крајно депонирање вклучувајќи и локација на крајното депонирање, со посебен акцент на токсичност, радиоактивниот и болничкиот отпад; основен методолошки пристап, локална инспекција, толкување на лабораториски наод, превентивни мерки во редовни и вонредни услови-примери и вежби на различни видови води и водоснабдување; основен методолошки пристап, примери и вежби за здравствена исправност на разни видови прехранбени намирници; проценка на дневен внос на различни видови контаминенти; одредување на критични точки во синџирот на исхраната – примена на HACCP системот; утврдување на нутритивен статус и изготвување основни прехранбени режими и диети, режими на физичка активност согласно проценка на индивидуалните потреби низ примери и вежби; основниот здравствено-еколошки концепт при разни видови практични примери во тимска работа со други сектори на локално ниво; комуникациски вештини кои се однесуваат на промоција на основните елементи на: здравствено-еколошки концепт на здравјето; здравствено-еколошки ризици и превенција во услови на физички нокси; здрави услови во училишна средина и генерално оптимални здравствено-еколошки услови на живеење во разни средини и општата јавност на основните параметри на здравствено-еколошки принцип на управување со отпадот; здравствено-еколошки ризици и превенција при разни видови на загадување на водите; здравствено-еколошки ризици и превенција при разни видови на загадување на животните намирници и труење со нив; здрав режим на исхрана и физичка активност, диетолошки совети; интерсекторскиот аспект на здравствено-еколошки ризици, со посебен акцент на презентација и нивна промоција пред креаторите на политиката како и потенцијалните донори и финансиери на активности.

31)Семејна медицина - знаења за основните принципи на работа во семејната медицина: комуникациски вештини, употреба на упатства, медицина базирана на докази, рационално препишување на лекови, водење на медицинска документација, превенција и унапредување на здравје, организација на работа и контрола на квалитет на работа. Истражување и медицина заснована на докази; Систем за здравствена заштита и законодавство; Обезбедување квалитет; Комуникациски вештини; Етика и професионалност; Организација на ординација; Компјутерски вештини; Водење на хронични болести; Превенција; Обука за клинички вештини. Справување со ургентни ситуации како лекар од прв контакт; Хируршки вештини на еден семеен лекар; Курс за реанимација. Клинички вештини заразвој на човекот, репродукција, здравјето на децата, адолесценција, менопауза, геријатрија, палијативна нега, исхраната, менталното здравје, честите заболувања и нифективните болести (акутно болно бебе, конвулзии, анемија, смрт, констипација/фекален застој, жолчни камења, лимфаденопатија, диспепсија, жолтица, хернии, иритабилен колон, хемороиди, црвено око, катаракта, проблеми со простата, олногрбна болка, блефаритис, конјуктивитис едем, главоболка, хематурија, уринарна инконтиненција, вагинално крвавење, тремор, туморозни промени на дојката, лимфаденопатија, диспепсија), ургентни состојби, чести проблеми/заболувања, хронични заболувања (асма, ангина пекторис, дијабетес, хиперлипидемија, срцева слабост, хипертензија, артритис, бубрежна слабост, аритмии, периферни артериски нарушувања, периферни венски нарушувања, уролитијаза, заболување на штитна жлезда, остеопороза, мозочен удар и сл.), скрининг програми, унапредување на здравјето и рационално препишување на лекови.

-Дел од дополнителната обука во траење од најмалку 15 наставни (училишни) часови се поминува во Медицинскиот симулациски центар

Образец бр.1.

Република Македонија

Лекарска комора на Македонија

Бр. _____

_____20_____год.

Лекарската комора на Македонија врз основа на член 15 од Правилникот за програмата за дополнителна обука и проверка на стручните знаења и способности на докторите на медицина за стекнување со лиценца заработа (“Службен весник на Република Македонија”, бр. _____), го издава следното

У В Е Р Е Н И Е

_____, здравствен работник

(име, татково име и презиме)

високо образование од областа на медицината _____, роден-а на
ден и

месец _____ година _____,

во _____ општина _____,

Република _____, ден, месец и година _____

Полагаше испит за проверка на стручните знаења и способности пред испитна
комисија на Лекарската комора на Македонија

Според оценката на испитната комисија, _____

(име, татково име и презиме)

го положил испитот за проверка на стручните знаења и способности.

Претседател на

Испитна комисија

М.П. _____